

UNHA VOLTA POLO MORRAZO

" CATRO CONCELLOS - CATRO DÍAS DE PASEO "

Por: María Jesús Otero Acuña

A Península do Morrazo, situada no sudoeste da provincia de Pontevedra e en pleno corazón das Rías Baixas, fai de ponte entre a ría de Pontevedra e a de Vigo. Está formada por catro concellos: Marín, Bueu, Cangas e Moaña e pode presumir de ter un encanto especial aínda sen descubrir e explotar.

O turismo, a pesar de ser un sector bastante complexo polo número de relacións que establece e os servizos que comporta, non deixa de ser enriquecedor pois trata de destaca-lo máis suxestivo de cada lugar, o máis característico, aquilo que nos diferencia e que nos fai ser atractivos, e así, o turista que se move dun lugar a outro, terá a oportunidade de visitarnos, coñecernos e namorarse do noso, levándose un grato recordo da súa estancia.

importante de cada un deles a través dunhas rutas temáticas que nos axudarán a valora-la importancia artística e turística que posúen estes concellos e dos que poderemos aproveitarnos.

Sen dúbida o máis característico desta comarca son as súas zonas naturais, dende o Facho, Cabo Udra, Domaio ata a Illa de Ons. Son espazos protexidos e de gran importancia medioambiental, ó carón de pobos mariñeiros que aínda manteñen o encanto e o agarimo desta actividade. Por outro lado, adoece de graves doenzas, como unha falta de comunicacións e unhas malas estradas que fan difícil ó acceso e desesperan ó visitante.

Primeiro día: MARÍN

Comezamos o noso paseo polo pobo de Marín, vila sobradamente coñecida por estar emprazada nela a Escola Naval Militar.

O noso punto de partida será a zona natural da Lagoa de Castiñeiras, a tan só dez quilómetros do centro pola estrada de Moaña. Atoparemos nela un espazo de gran beleza paisaxística, lugar de paseo e descanso para marinenses e veciños do Morrazo, en especial os fins de semana e durante a época estival.

Aquí poderemos contemplar restos megalíticos, dolmens, pertencentes ó ano 3000 A.C., unha interesante paisaxe natural e fascinantes vistas sobre as dúas rías.

Ten Marín un importante porto de altura e de moita actividade comercial e pesqueira que supuxo un gran desenvolvemento económico para todo o municipio.

Hai deseñada unha ruta de praias, contando con amplos areais de gran beleza, entre elas as de Portocelo e a de Aguete que conseguiron o galardón de Bandeira Azul nos últimos anos. No trazado pola costa, atoparemos o barrio de Mogor que conta cunha magnífica praia a carón da que se encontran unha relevante

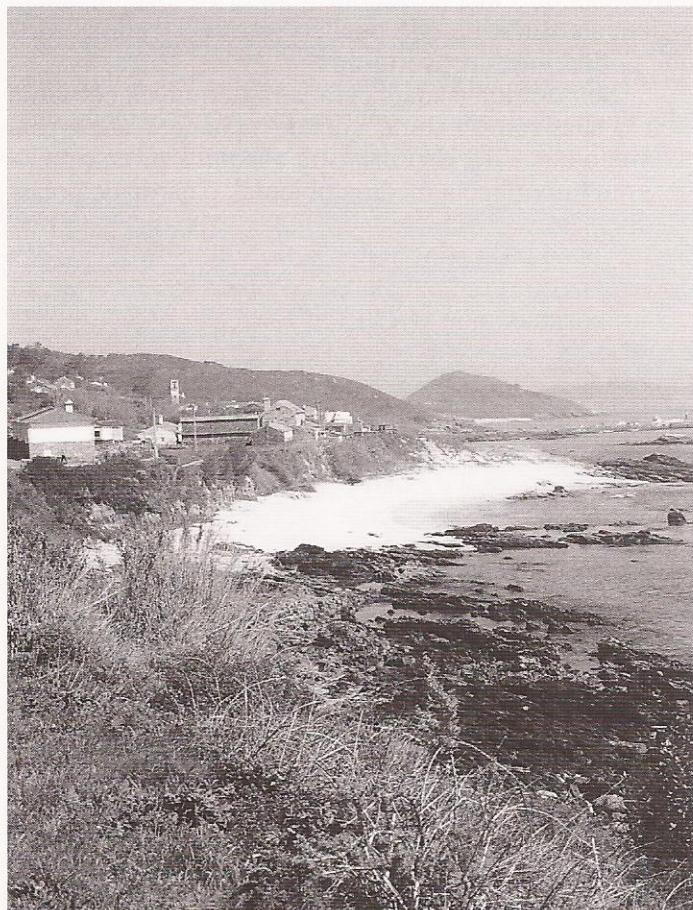

Petroglifos de Mogor. Marín

Esto é o que pretendo conseguir con este artigo, resalta-la zona do Morrazo. Pero gustaríame facelo dunha maneira diferente á que podemos atopar nos folletos turísticos e que tiveron a oportunidade de ler. Non quero facer unha descrición da historia de cada un dos diferentes concellos, senón enlaza-lo máis

representación da arte rupestre galega cuns interesantes gravados rupestres, petroglifos, que pertencen ó ano 1800 A.C. Esta memoria de tempos remotos debe ser visita obrigada no noso paso por Marín.

De seguido o lugar de Aguete, onde temos un pequeno e, con recente remodelado, porto deportivo, con Club Náutico e Escola de Vela, que está a ser a que maior actividade ofrece na Ría de Pontevedra.

Illa de Ons. Praia de Canexol

Dous Pazos completan o valor histórico deste municipio, o de San Blas de Aguete, cunha historia que se remonta ó século XVIII cando se fundou a capela por parte de Juan Gago de Mendoza. Atopáremolo un pouco alterado pola división de propiedades que sufriu e que se caracteriza porque enriba do portalón leva seis ameas e en cada unha delas hai un escudo coas armas dos antigos moradores.

A capela ben conservada mantén a tradición, que se celebra o día 3 de Febreiro, dunha romaría onde lle ofrecen

exvotos para cura-lo mal da garganta.

Outro interesante Pazo é O Chirleu, a carón do náutico, fundado por Juan Antonio Gago de Mendoza no ano 1801. Posúe unha inscrición onde se destaca a importancia deste influente personaxe e que se caracteriza por ter un dos mellores escudos de pedra.

Moi cerca, cara ó interior, atoparemo-la parroquia de Santo Tomé de Piñeiro, que posúe una xoia do románico, a súa igrexa, que conta cunha nave central pero cunha ábsida pentagonal.

Visita gastronómica a Marín recomendada: Xullo . Festa da Cigala.

Segundo día: BUEU

Bueu é un pobo illado pola falla de boas comunicacións. A súa historia comeza coa instalación dos conserveiros cataláns, a familia Massó, en torno ó cal creceu o pobo.

É un municipio propiamente mariñeiro. Destaca pola pesca do polbo e o percebe, o que quere dicir que unha visita ó porto, á lonxa e a poxa do peixe debe ser inescusable.

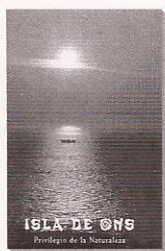
O seu monumento histórico máis destacable é a igrexa románica de Santa María de Cela. Ademais posúe un encantador lugar, tipicamente mariñeiro, como é a praia de Beluso, co seu pequeno porto, os seus bares ó carón da estrada e fóra do balbordo do centro.

Ten boas praias, como a de Portomaior (bandeira azul), Agrelo, Tuia, Mourisca, Ancoradoiro, Bon e Lagos (tamén co distintivo de bandeira azul). Posúe unha fermosísima zona natural, ideal para o sendeirismo, como é Cabo Udra, hoxe englobada dentro da Rede Natura 2000. Unha camiñada por esta paraxe, contemplando os seus cantís e o mar é un remanso de paz e tranquilidade.

Dous Pazos barrocos completan a riqueza artística deste concello. O Pazo de Santa Cruz, tamén coñecido como o de "Quitapesares", fundado en 1649 por Fernando de la Rúa y Freire. Pertenceu posteriormente ós Mondagrón. Destaca polo seu emprazamento, con marabillosas vistas sobre Bueu e a ría de Pontevedra. Chama a atención que un dos seus portalóns ten uns músicos, figuras interesantes dentro da arte popular en pedra.

Na súa capela, cada 21 de setembro, celébrase a romaría de Santa Ifigenia. É o día no que se estrea a colleita da sidra e do viño da tempada.

Destacar tamén nesta vila o Pazo de Casal, tamén coñecido como a Casa de los Picos. Do século XV e pertencente ós Aldao, familia influente do Morrazo no seu tempo.

ISLA DE ONS: Privilegio de la Naturaleza

Autora: María Jesús Otero Acuña / Edición 2ª / Páxinas: 166 / Editorial: Autora

Ons, futura integrante do Parque Nacional das Illas Atlánticas, cunhas características históricas, etnográficas, naturais, arquitectónicas, económicas,..., e turísticas únicas, estaba falta dunha publicación que nola dera a coñecer.

María Jesús, con este libro, adéntranos no coñecemento de tódalas peculiaridades que fan de Ons a Illa máis interesante de todo o litoral peninsular.

Tamén nos servirá de guía, xa que o completa cunhas Rutas que nos axudarán a programar un completo percorrido e saír cun amplo coñecemento do armazón social, histórico e natural que ofrece esta marabillosa Illa.

Bueu é o municipio do Morrazo que ten no seu haber un dos máis importantes Museos Marítimos de Galicia, o Museo Massó, e está a piques de que unha das súas parroquias, Beluso – Illa de Ons, sexa parte integrante do primeiro Parque Nacional de Galicia (Parque Nacional das Illas Atlánticas).

A Illa de Ons é unha visita obrigada para os amantes da natureza e da tranquilidade. É unha illa que ten no seu seo unha comunidade socio-histórico-natural que merece

Cruceiro de Hio. Cangas

especial distinción (no anterior número desta revista – AUNIOS Nº 2 – tratabámola con amplitude e informabamos sobre historia, gastronomía, rutas e sobre o seu embarque dende este municipio costeiro de Bueu).

Visita gastronómica recomendada: Setembro. Festa do Polbo.

Terceiro día : CANGAS

É o municipio con máis actividade económico – comercial do Morrazo, cun importante porto de pesca de altura e baixura. Ten no seu seo unha incipiente industria que coa súa vinculación a unha urbe como Vigo e a creación constante de servicios, fai que teña un papel notable dentro dos municipios do Morrazo.

Como interese turístico, dicir que ten unha zona natural con boas praias e un microclima especial, como é a enseada de Aldán. Nesta mesma pequena ría, ten importantes monumentos palacianos como o Pazo da Torre e o de Vista Alegre, que pertencen á familia dos Aldao, vinculados á filla do último rei suevo Miró.

Na parroquia de Hío, poderemos observar e disfrutar dun dos cruceiros de máis renome de Galicia, único no seu xénero por estar feito dunha soa peza polo mestre Cerviño.

Destacar tamén a zona natural de Cabo Home, co seu monte O Facho, onde nos poderemos deleitar cun fermoso paseo entre cantís e montes contemplando as próximas Illas Cíes. Este saínte está a cabalo entre as Rías de Pontevedra e Vigo e os seus cantís, que forman a engaiolante Costa de Soavela, son coñecidos pola súa rudeza de mar cando se navega próximos a eles.

No centro da vila de Cangas, ademais dun patrimonio artístico de gran beleza, destacaremos a ex colexiata, cunha fermosa fachada plateresca e o seu paseo marítimo que nos levará ata a praia da Rodeira cunha excelente vista sobre a ría de Vigo.

Visita gastronómica recomendada: Xullo. Festa do Percebe.

Cuarto día: MOAÑA

Neste municipio destaca-la zona natural de Monte Faro Domaio, a máis de 600 metros de altitude, dende onde poderemos contemplar unha preciosa vista sobre as Rías de Vigo e parte da de Pontevedra.

Nas súas proximidades, combinase a historia arqueolóxica coa presenza dun Dolmen (Chan da Arquíña, da Idade de Pedra), cunhas instalacións modernas dun Club de Golf.

San Martiño de Moaña, posúe una igrexa do século XII, que conserva a nave románica e a fermosa portada primitiva con dúas arquivoltas.

CRUZ PEREZ HERMANOS, S.A.

Cruzmar

FABRICANTES DE CONSERVAS DE PESCADOS

C./ Rosalía de Castro, 4 - Teléfs.: 986 310 075 - 986 310 066

Apartado 5 - Fax: 986 313 580

36959 MOAÑA (Pontevedra - España)